

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 12 stycznia 2010 r.

**Pan
Maciej Szubiak
Powiatowy Lekarz Weterynarii
we Wschowie zs. w Sławie**

LZG- 410-13-05/2009, P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Wschowie zs. w Sławie (zwany dalej „Inspektoratem”) w zakresie realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 11 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Inspektoratu w kontrolowanym zakresie, ze względu na ujawnienie nieprawidłowości, polegającej na nieobjęciu badaniem 38 stad świń istniejących w okresie realizacji programu na obszarze powiatu wschowskiego (w latach 2006-2008). Ponadto m.in. stwierdzono sześć przypadków wydania decyzji nadających stadom status stad wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego z naruszeniem obowiązujących wymogów.

1. Na obszarze powiatu wschowskiego realizację programu rozpoczął Powiatowy Lekarz Weterynarii w Nowej Soli, przeprowadzając dwa próbobrania krwi, obejmując nimi 203 stada (36,5 tys. świń) i nie stwierdzając stad zakażonych chorobą Aujeszkiego

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

(Aujeszky's Disease - AD). Po 10 października 2007 r.² kontynuację programu przejął Inspektorat, wykonując trzecie próbobranie, obejmując nim 200 stad.

Inspektorat nie posiadał kompletnej wiedzy o faktycznej liczbie stad świń w powiecie wschowskim, gdyż nie wszystkie stada były zgłoszone przez hodowców i zarejestrowane w dostępnym Inspektoratowi Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ), administrowanym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zielonej Górze oraz w ewidencji podmiotów nadzorowanych Inspektoratu.

Brak wiedzy o wszystkich funkcjonujących w powiecie wschowskim stadach świń był podstawową przyczyną nieobjęcia badaniem 38 stad świń istniejących w latach 2006-2008. Badania te przeprowadzono dopiero w II półroczu 2009 r. (I próbobranie), w następstwie m.in. wprowadzenia powszechnego obowiązku wystawiania świadectw zdrowia do świń przeznaczonych do uboju.

Tym samym brak było podstaw do uznania w 2008 r., że wszystkie stada na terenie powiatu wschowskiego zostały zbadane, a program zwalczania choroby Aujeszkyego zakończony. O zakończeniu ww. programu poinformował Pan Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Zielonej Górze pismem z 17 lipca 2008 r.

2. Do bezpośredniej realizacji zadań przewidzianych w programie wyznaczył Pan w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej³, jedenastu lekarzy weterynarii wolnej praktyki, spełniających wymagania określone w § 2 rozporządzenia MRiRW z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób⁴. Z lekarzami tymi zawarto roczne umowy, w których szczegółowo określono sposób, zakres i miejsce wykonywania zleconych czynności związanych z realizacją programu, a także wysokość wynagrodzenia i terminy płatności. Ogólna kwota środków budżetowych na ww. zadanie wynosiła 20,5 tys. zł.

3. Według stanu na 30.09.2009 r. status urzędowo wolnych od choroby Aujeszkyego nadano decyzjami 202 stadom, przy czym: jedna z nich została wydana bez przeprowadzenia wymaganych programem badań trzech próbek krwi w kierunku AD, chociaż w uzasadnieniu decyzji podano, że badania były przeprowadzone; w jednej wskazano niewłaściwą podstawę wydania; trzy decyzje wydano na podstawie dokumentacji posiadanej przez właścicieli stad,

² PIW został powołany 10.10.2007 r. rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 14 czerwca 2007 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie terytorialnego zakresu działania oraz siedzib powiatowych i granicznych lekarzy weterynarii (Dz.U. Nr 123, poz. 855).

³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842)

⁴ Dz.U. Nr 89, poz. 860 ze zm.

z której wynika, że wprowadzono do tych stad zwierzęta wolne od AD, natomiast PIW stosownej dokumentacji nie posiadał; a jedną decyzję wydano po przeprowadzeniu tylko 1 próbobrania krwi. W związku z tymi nieprawidłowościami zadeklarował Pan przeprowadzenie postępowań, wydanie właściwych decyzji i protokołowanie kontroli dokumentacji w siedzibach stad.

Ponadto, wbrew postanowieniom programu, nie wydawał Pan decyzji administracyjnych o przejściowych stanach epizootycznych, tj. po I i II próbkobranii.

4. Analiza prawidłowości pobierania próbek krwi w I próbkobranii, przeprowadzonym w lipcu 2009 r., wykazała, że w 7 stadach obsada wynosiła po 10 szt. świń, a liczba pobranych próbek wynosiła 6 szt. na każde stado. Z zapisów w raportach SIRZ dotyczących tych stad wynikało, że na dzień pobierania próbek obsada w tych stadach mogła wynosić od 22 szt. do 95 szt. Pobierający próbki urzędowy lekarz weterynarii zeznał, że liczbę świń podał mu hodowca, a on tego nie weryfikował w chlewni.

Wobec ustaleń podważających jakość wykonywania zleceń przez urzędowych lekarzy weterynarii, w dniu 10.12.2009 r. wydał Pan procedurę nr 1/zak/2009 określającą sposób sprawowania nadzoru merytorycznego nad czynnościami zleconymi wyznaczonym lekarzom weterynarii.

5. NIK pozytywnie ocenia nadzór Inspektoratu nad importem i eksportem wewnątrzspółnotowym świń, do i ze stad zlokalizowanych w powiecie wschowskim. Transakcje były zawsze zaopatrzone w świadectwa zdrowia, potwierdzające, że zakupione świny spełniają kryteria zawarte w art. 3 i 4 decyzji komisji Europejskiej nr 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie⁵.

6. Wśród 31 stad objętych tymi badaniami monitoringowymi znajdowały się 3 stada, które nie powinny podlegać monitoringowi, bowiem nie posiadały statusu stada urzędowo wolnego od AD. Ponadto badając 4 inne stada w ramach monitoringu pobrano nieprawidłową liczbę próbek krwi. Nieprawidłowości te tłumaczył Pan błędami lekarzy weterynarii.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1.** Zwiększenie nadzoru weterynaryjnego nad hodowcami świń w celu respektowania przez nich obowiązków związanych z wykonywaniem działalności nadzorowanej.
- 2.** Zapewnienie prawidłowości wydawanych decyzji administracyjnych.

⁵ Dz.U. UE. L. 314 z 1 grudnia 2007 r. str. 29

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. adresat
2. aa